

Viro siirtyy käyttämään IOC:n uusinta lajilistaa 1.1.2022 alkaen

Muutos vaikuttaa pinnalistoihin ja harvinaisuushavaintoihin. Uusi lajilista löytyy myös EOÜ:n kotisivuilta <https://www.eoy.ee/eesti-lindude-nimekiri>

Lisäksi bongareille suunnattu Viron pinnalista löytyy edelleen estbirdingin sivuilta <https://www.estbirding.ee/rekordid>. Suositellaan jokaiselle tarkistamaan pinnalistansa ja välittämään muuttuneen tilanteensa Ukulle sähköpostilla (melanotos(at)gmail.com)

Uudet taksonit

Metsähanhi (*Anser **serrirostris rossicus*** ja *A. fabalis*)

Uuden taksonomian mukaan tundrametsähanhi (*Anser rossicus*) ja taigametsähanhi (*A. fabalis*) ovat omia lajejaan. Virossa tavataan molempia, mutta selvästi yleisempi on tundrametsähanhi, jota nähdään keväisin tuhansittain joka puolella Virossa. Taigametsähanhi on selvästi vähälukuisempi ja sitä tavataan vain Länsi-Virossa aikaisin keväällä. Itä-Virossa taigametsähanhea nähdään yhtä vähän kuin lyhytnokkahanhea.

Lajien väliset erot ovat pieniä ja määrittäminen on hyvä tehdä esim. läheltä otettujen valokuvien perusteella. Taksonomiaan voi tulla vielä lähiaikoina muutoksia, koska uudet tutkimukset suosittavat taas lajien yhdistämistä. Tulevana keväänä lajien välisiä eroja onkin hyvä harjoitella keväisillä hanhipelloilla.

Lyhyt oppimäärä lajien erottamiseen löytyy täältä.

<http://helhathnobirdies.blogspot.com/2021/04/finnish-focus-ontaiga-and-tundra-bean.html>

Nokivaris (*Corvus corone*)

Kaikki nokivarishavikset pitää olla RK:n hyväksymiä. Nuoren mustavariksen ja nokivariksen erottaminen ei ole helppoa ja hybridit tekevät asian vielä astetta vaikeammaksi.

Urpiaiset (*Acanthis flammea*, *cabaret* ja *hornemanni*)

Melko ristiriitainen lajiryhmä. Uusimman tutkimuksen mukaan myös ruskourpiainen (*Acanthis cabaret*) on oma lajinsa, urpiaisen ja tundraurpiaisen lisäksi. Puhe lajiperheen takaisin yhteen saattamisesta (kaikki samaa lajia) käy kovana mutta lähiaikoina ei ole tulossa ratkaisua asiaan. Ruskourpiaisen erottaminen onnistuu parhaiten kädestä tai esim. ruokinnalla olevasta linnusta. Maastossa turvallinen määrittäminen edellyttää vertailumahdollisuutta tavallisen urpiaisen kanssa. Ruskourpiaisen esiintyminen Virossa on epäselvä, mutta ilmeisesti Saarenmaalla tavatut pesimätapaukset koskevat juuri tätä lajia. Kesällä ei ole vielä onnistuttu pyytämään yhtään lintua. Sörven lintuasemalla ruskourpiainen tulee säännöllisesti verkkoihin syksyllä.

Ristnan liitäjä vuonna 2003

Liitäjäsuvin (*Calonectris*) jakamisen jälkeen jää Ristnassa elokuussa 2003 nähdyin liitäjän määrittäminen lajiparitasolle *Calonectris diomedea/borealis*. Linnun nähneet voivat listata lajin tällä nimellä, koska lajien erottaminen vaatisi hyviä lentokuvia, eikä niitä ole saatavilla. Virossa todennäköisempi laji olisi levinneisyyden perusteella ollut *Calonectris borealis* vaikka 2003 lintu määritettiin **välimerenliitäjäksi** (*Calonectris diomedea*).

Pensastaskut

Pensastaskujen taksonomia on vaikea ja sekoittavia ja epäselviä tekijöitä on mm. levinneisyyksissä, taksonomiassa ja määrittämisessä. Monet yksityiskohdat ovat vielä lisäksi avoimia. Toivottavasti uudet tutkimukset tuovat lisäselkoa asiaan.

Uusimman käsityksen mukaan sepeltasku (*Saxicola maurus*) ja *Saxicola stejnegeri* ovat eri lajeja. Molemmat lajit eksyvät Eurooppaan usein, mutta niiden erottaminen maastossa on mahdotonta, myös pyydystettyjen yksilöiden osalta. DNA-testi onkin suotavaa jokaisen yksilön osalta. Sepeltaskun vaaleapyrstöiset alalajit (etenkin *Saxicola maurus hemprichii*) ovat useimmiten maastossa määritettävissä ja lajia voidaan pitää bongauskelpoisena. Virossa tavattujen sepeltaskujen osalta RK:n pitää vielä tehdä kovasti töitä lajistatuksen määrittämiseksi, mutta todennäköisesti suurin osa niistä jää lajipareiksi (*Saxicola maurus/stejnegeri*). Lajiparin opetteluun tunnettuja lähteitä ei ole tällä hetkellä saatavilla.

Uusia lajeja Virolle ovat myös ...

Lajilistalle nousee Sörven lintuasemalla 29.4.2012 nähty **ruskopäälepinkäinen** (*Lanius phoenicuroides*) (Timo Nuoranen, Jan Nordblad, Kaarina Leppämäki, Mati Martinson) Havainto on toistaiseksi lajin ainoa havainto Virossa.

25.9.2012 nähty västäräkki (Uku Paal, Marilis Paal, Margus Ots) on hyväksytty myös uutena lajina jolle ei löydy vielä suomenkielistä nimeä. Vironkielisen nimen "Idahanilane" lajinimi voidaan suomentaa vapaasti **"idänkeltävästäräkiksi"** (*Motacilla tschutschensis*). Lajin englanninkielinen nimi on Eastern Yellow Wagtail. Lintu löytyi Pölvamaalta Mehikoormasta västäräkkiparvesta ja tarkempi (viroksi) kuvaus lajista valokuvineen löytyy täältä. <https://vls540879445.files.wordpress.com/2022/01/idahanilane-uus-liik-eestile.pdf>

Suomennos Uku Paalin sähköpostista (läh. 4.1.2022)